

Sprawozdanie z realizacji w roku 2008 „Programu Ochrony Zdrowia Gminy Sulechów na lata 2007-2010”

Najważniejszym celem Programu jest poprawa stanu zdrowia mieszkańców Gminy Sulechów. Można to osiągnąć poprzez systematyczne działania wpływające na styl życia populacji, zmniejszając różnice w dostępności do świadczeń zdrowotnych i edukację społeczną. W roku 2008 starano się osiągnąć wyznaczone w Programie cele angażując jednostki organizacyjne i podległe.

Edukacja zdrowotna. Cel: zwiększenie skuteczności edukacji zdrowotnej społeczeństwa

Zdrowy styl życia można promować na wiele sposobów. Jednym z nich jest pokazywanie niszczycielskiego wpływu nałogów na jednostkę i otoczenie przy jednoczesnym wskazaniu alternatywnego sposobu na życie. Temu służyła kampania taka jak „Zachowaj trzeźwy umysł”, w której w roku 2008 uczestniczyło ok. 2.500 osób. W ramach gminnych programów Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii działały świetlice opiekuńczo-wychowawcze, oferujące dzieciom i młodzieży pomoc pedagogów i psychologów, a także alternatywne sposoby spędzania czasu wolnego, jak zajęcia sportowe, np. siatkówkę, ping-pong, koszykówkę, tenis, aerobik. Z wypoczynku letniego skorzystało 136 dzieci z rodzin dysfunkcyjnych, w warsztatach profilaktyczno-wychowawczych wzięło udział 100 osób. Zadania związane z zapobieganiem uzależnieniom prowadzone były we współpracy z organizacjami pozarządowymi: ZHP Komendą Hufca Babimojsko-Sulechowskiego oraz Caritasami obydwu sulechowskich parafii. Podmioty trzeciego sektora na działalność świetlic i wypoczynek letni dzieci i młodzieży otrzymały wsparcie w formie dotacji w łącznej kwocie 75.400 zł (świetlicami zajmował się Sulechowski Dom Kultury). Ponadto Sulechowskie Stowarzyszenie „Amazonek” wykonało zadanie z zakresu profilaktyki nowotworowej, na które przeznaczono 8.300 zł z budżetu gminy. Stowarzyszenie pomaga szczególnie osobom po mastektomii, organizując rehabilitację i terapię psychologiczną.

Promując zdrowy styl życia zorganizowano w roku ubiegłym trzydniowy rejs po Odrze dla mieszkańców gminy. Wydział Pozyskiwania Środków Unijnych i Promocji Gminy przygotował specjalne wycieczki dla szkół. Uczniowie mogli poznać nową ciekawą formę spędzania czasu wolnego na wycieczkach rzecznych. Rejs po Odrze był dla nich nie tylko rekreacją, ale i lekcją przyrody.

Polski Czerwony Krzyż przeprowadził wśród młodzieży gimnazjalnej kurs udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej. Szkoleniem objęto 60 uczniów z trzech prowadzonych przez gminę gimnazjów. Na to zadanie przekazano 2.700 zł. Młodzież nauczyła się jak pomóc potrzebującym, a także w jaki sposób reagować w sytuacji zagrożenia czyjegoś życia.

Również w szkołach podstawowych uczono opatrywania ran, bandażowania, udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej. Kursy skierowane były także do nauczycieli i pracowników administracji. Placówki oświatowe podejmują corocznie szereg działań prozdrowotnych, jak pogadanki, prelekcje, spektakle i programy, np. *Śnieżnobiały uśmiech*, *Trzymaj formę*, *Szkoła bez przemocy*, *Szkolny Program Profilaktyki Uzależnień*, *Dzień bez papierosa*, *Bezpieczne Dziecko*, *W zdrowym ciele zdrowy duch*, *Zachowaj trzeźwy umysł*, *Dni Promocji Zdrowego Stylu Życia*, *Stop malarii*, *Ścieżkami zdrowia*. Programy prozdrowotne poruszają wiele problemów, jak uzależnienia (*Śnieżna kula*, *Ślepy zaulek*) higiena osobista (*Zdrowe zęby*), bezpieczeństwo (*Bezpieczne Dziecko*, *Odblaskowe pierwszaki*), odżywianie

(*Dzień bez chipsów*), dojrzewanie (*Między nami kobietami*), choroby zakaźne (edukacja uczniów i rodziców np. nt. wszawicy), aktywność fizyczna (*Dzień sportu*, *Ścieżkami zdrowia*). Szkoły uczestniczyły też w akcjach bezpłatnego dożywiania i promujących picie mleka („Szkłanka mleka”). W ten sposób zadbano, by ciepłe i zdrowe posiłki spożywały każdego dnia wszystkie dzieci. Wiele działań skierowanych było do dorosłych. Poprzez ich edukację wpływano na postawę dzieci. Stąd tworzenie w placówkach oświatowych gazetek przeznaczonych dla rodziców, organizowanie pogadek na temat higieny, zdrowego żywienia czy uzależnień. Jednocześnie dzieci uczyły dorosłych, wdrażając w domach zasady obowiązujące w przedszkolach i szkołach. Dlatego tak istotna jest edukacja zdrowotna od najmłodszych lat, szczególnie w zakresie higieny i żywienia. Dzieci i młodzież uczą się prawidłowych nawyków wpływających na ich zdrowie poprzez zabawę i ruch. Należy wobec tego stwarzać im ku temu warunki, udostępniając obiekty sportowe, organizując turnieje i konkursy tematyczne (np. ubiegłoroczne: turniej bezpieczeństwa drogowego „Zebra”, wiedzy o AIDS, nt. krwiodawstwa: „Krew darem życia”).

W roku 2008 wiele działań prozdrowotnych związanych było z higieną osobistą. W przedszkolach szczególną uwagę zwracano na przestrzeganie czystości w ciągu dnia (częste mycie rąk, prawidłowe mycie zębów, estetyczne podawanie i spożywanie posiłków). We wszystkich szkołach dyżury pełniły pielęgniarki, które systematycznie sprawdzały czystość dzieci i przeprowadzały pogadanki np. nt. higieny w okresie dojrzewania, higieny włosów, jamy ustnej, prawidłowego żywienia, zatruc pokarmowych, chorób zakaźnych czy uzależnień. W placówkach oświatowych prowadzono działania związane z zapobieganiem próchnicy (fluoryzacja). W trosce o zdrowie psychiczne najmłodszych w przedszkolach wykorzystywano bajkoterapię, muzykę relaksacyjną. Placówki współpracowały ponadto z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną w Sulechowie.

Aktywność fizyczna. Cel: zwiększenie aktywności fizycznej mieszkańców

Ośrodek Sportu i Rekreacji został powołany w celu popularyzacji kultury fizycznej i sportu, a także promowania zdrowego stylu życia poprzez organizowanie imprez masowych. Wśród ubiegłorocznych działań należy wymienić: Lubuską Olimpiadę Młodzieży, Ligę Niezrzeszonych (turniej piłki nożnej), V Przedszkolną Olimpiadę, II Turniej Szachowy o Puchar Dyrektora OSiR, IV Wyścig Rowerów Górskich MTB o Puchar Burmistrza Sulechowa, „Promyk Słońca” – turnieje sportowe z okazji Dnia Dziecka, Zawody w Ratownictwie Motorowodnym, Akcję Lato, Ligę „6” piłkarskich, Turnieje Piątek Piłkarskich, Akcję Zima, Familiadę. Nie sposób wymienić wszystkie sportowe imprezy masowe organizowane w roku 2008. Każda z nich cieszyła się dużym zainteresowaniem mieszkańców gminy. W sezonie letnim sam basen odwiedzony został 14.020 razy. Najwięcej uczestników skupiała Lubuska Olimpiada Młodzieży – łącznie ponad 3.300 osób oraz turnieje piłki nożnej – ponad 3.200. Poprzez zagospodarowanie czasu wolnego dzieci, młodzieży i dorosłych zwiększono popularność aktywnego wypoczynku, co z pewnością wpłynęło na poprawę kondycji fizycznej i zdrowia mieszkańców.

W ramach współpracy z organizacjami pozarządowymi w zakresie sportu przyznano dotacje 14 podmiotom na łączną kwotę 205.904,84 zł. Kluby i stowarzyszenia sportowe upowszechniały kulturę fizyczną poprzez udział w rozgrywkach w piłce siatkowej, nożnej, koszykowej, tenisie (stołowym i ziemnym na wózkach), wędkarstwie, akrobatyce, piłce ręcznej, kolarstwie, lekkiej atletyce.

W roku ubiegłym do użytku oddano kompleks boisk przy Szkole Podstawowej nr 1 w Sulechowie, składający się z bieżni, skoczni oraz boiska wielofunkcyjnego. Otwarto także uroczyscie salę wiejską w Kijach, spełniającą rolę świetlicy i sali sportowej. Budowa nowych

obiektów sportowych wpłynęła korzystnie na popularyzację aktywności fizycznej, a powszechna dostępność do boisk sprzyjała rozwijaniu zainteresowań sportowych.

W trzech szkołach istniały klasy sportowe o poszerzonym programie wychowania fizycznego. W roku ubiegłym w Zespole Szkół było 9 takich klas oraz dodatkowo stworzono 7 sekcji sportowych: szachową, piłki ręcznej, strzelecką, tenisa stołowego, piłki nożnej, lekkiej atletyki, akrobatyki sportowej. W Gimnazjum nr 2 oraz Szkole Podstawowej nr 1 w Sulechowie istniały po 3 oddziały sportowe.

Najlepszych zawodników w sporcie uczniowskim nagrodzono stypendiami. Przyznano 101 stypendiów sportowych dla 93 uczniów szkół podstawowych i gimnazjów. Na ten cel wydatковано 10.100 zł. Stypendia są motywacją do osiągania jak najlepszych wyników oraz zachętą do uprawiania sportu, który wpływa na poprawę kondycji i zdrowia młodych ludzi. Również zawodnikom II-ligowych klubów siatkarskich ufundowane zostały stypendia sportowe. Siatkarkom Miejskiego Ludowego Klubu Sportowego „Zawisza” i siatkarzom Miejsko-Szkolnego Klubu Sportowego „Orion” wypłacono łącznie 35 stypendiów na kwotę 151.389 zł. Na składki odprowadzane do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych przeznaczono 1.692 zł.

Niepelnosprawność. Cel: aktywizacja życia osób niepełnosprawnych

Dzieci niepełnosprawne od najmłodszych lat wprowadzane są w środowisko osób zdrowych. W Przedszkolu nr 5 w Sulechowie działały oddziały integracyjne, pomagające w likwidacji barier, szczególnie psychicznych, wśród najmłodszych. Również organizacje pozarządowe, które współpracują z osobami niepełnosprawnymi mogły liczyć na pomoc gminy. W roku ubiegłym przyznano dotację w wysokości 2.700 zł na szkolenie w tenisie na wózkach.

Organizacje pozarządowe pomagały również w zakresie bezpieczeństwa publicznego i ochrony przeciwpożarowej. Na ochronę mieszkańców na wodach śródlądowych na terenie Gminy Sulechów przeznaczono kwotę 2.750 zł. Dzięki udzielonej dotacji zapewniono bezpieczeństwo osobom pływającym oraz uprawiającym sporty wodne, w szczególności: utworzono system bezpieczeństwa na rzece Odrze, w ramach którego w sezonie letnim prowadzone były doraźne patrole z użyciem łodzi motorowych, informowano osoby przebywające nad wodą o zagrożeniach wynikających z kąpieli w miejscach niebezpiecznych i zabronionych, Wodne Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe w ramach współpracy z gminą dbało też o bezpieczeństwo uczestników Flisu Odrzańskiego. Związek Harcerstwa Polskiego, w ramach przyznanych środków w wysokości 2.750 zł, zorganizował „Turniej Zebra” o bezpieczeństwie drogowym, skierowany do dzieci ze szkół podstawowych kl. I-III. W rywalizacji wzięło udział 220 uczniów. Turniej zorganizowano przy współpracy z policją.

Aby zmniejszyć liczbę i skutki wypadków przez cały rok 2008 podejmowano działania opisane szczegółowo w sprawozdaniu z realizacji Programu Bezpieczna Gmina Sulechów. W przedszkolach dzieci zapoznawane były z zasadami poruszania się w sali, po korytarzach, w szatni, podczas wyjść poza teren placówki, korzystania z placów zabaw. Z pomocą policji uczono najmłodszych bezpieczeństwa na drogach i zachowania w sytuacjach zagrożenia. Policjanci skierowali do dzieci i młodzieży akcje prewencyjne (od zerówki do szkoły ponadgimnazjalnej): *Minimalolat*, *Gimbus Patrol*, *LUPO*, a w nim: *Bezpieczne ferie*, *Bezpieczne wakacje*, *Bezpieczna zerówka*, *Kartki świąteczne z LUPO*, *Bezpieczne gimnazjum*, *Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie*.

Za pomocą tych programów edukowano dzieci i młodzież w zakresie bezpieczeństwa. W poprzednim roku odbyły się 232 spotkania z dziećmi i młodzieżą, rozdano materiały edukacyjne (kalendarze, kartki świąteczne i informacyjne, elementarze bezpieczeństwa) oraz przedmioty poprawiające bezpieczeństwo na drogach (odblaski). Wylegitymowano

i przekazano rodzicom 10 nieletnich przebywających w porze nocnej bez opieki w miejscach, w których mogły stać się potencjalną ofiarą przestępstwa (zastosowano wobec rodziców pouczenia).

W ramach szkolnych programów zdrowotnych wykonywano badania przesiewowe dzieci, które ujawniały wady np. postawy, mowy, wzroku czy słuchu, mogące w przyszłości doprowadzić nawet do niepełnosprawności. Na podstawie wyników badań kierowano dzieci na zajęcia korekcyjne (uczęszczało 760 dzieci) i zajęcia z logopedą.

Największe wsparcie niepełnosprawni otrzymywali z Ośrodka Pomocy Społecznej, który wypłacał świadczenia pielęgnacyjne osobom rezygnującym lub nie podejmującym pracy z powodu konieczności sprawowania opieki nad dzieckiem legitymującym się orzeczeniem o niepełnosprawności, łącznie ze wskazaniem konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby - w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz koniecznością współdziałania na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji, albo orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności.

W 2008 roku wypłacono 67 świadczeń pielęgnacyjnych na kwotę 28.140 zł. Natomiast zasiłki pielęgnacyjne otrzymały 963 osoby na kwotę 147.339 zł. Przyznane były w celu pokrycia wydatków, wynikających z konieczności zapewnienia osobie niepełnosprawnej opieki i pomocy innej osoby w związku z niezdolnością do samodzielnej egzystencji. Wydawano też wnioski i udzielano pomocy merytorycznej w przygotowaniu dokumentacji przedkładanej Powiatowemu Zespołowi ds. Orzekania o Stopniu Niepełnosprawności.

Środowisko. Cel: zmniejszanie szkodliwych warunków w środowisku życia, pracy i nauki mieszkańców

Wydział Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska, mając na uwadze poprawę zdrowia i stanu sanitarnego mieszkańców Gminy Sulechów, przeprowadził w marcu ubiegłego roku deratyzację. Gryzonie, zwłaszcza szczury, są bardzo płodne, szybko migrują, są niebezpiecznymi zwierzętami roznoszącymi wśród ludzi groźne choroby zakaźne. Akcja przeprowadzana jest corocznie.

Mając na względzie zdrowie mieszkańców i estetykę teren gminy utrzymywany był w czystości, zwiększano drzewostan, dbano o tereny zielone i stan urządzeń komunalnych (ławki, skwery, tereny rekreacyjne). Na bieżąco – w miarę możliwości finansowych - remontowane i konserwowane było oświetlenie, kanalizacja, chodniki i drogi. Wiosną zakończono prace związane z budową kanalizacji w Kalsku.

Placówki oświatowe, wymieniając sprzęt w salach i na placach zabaw, kierowały się odpowiednimi atestami i ergonomią, tzn. dostosowywano meble i zabawki do wzrostu i wieku dzieci. W ten sposób dbano o prawidłową postawę najmłodszych oraz ich bezpieczeństwo.

Dzieci i młodzież uczono odpowiedzialności za środowisko, w którym wszyscy żyjemy. Budowano w ten sposób poczucie odpowiedzialności za środowisko. W roku 2008 placówki oświatowe uczestniczyły w akcji „Sprzątanie świata”, której celem było budowanie świadomości ekologicznej oraz inicjowanie działań na rzecz ochrony środowiska - poczynając od uprzątnięcia śmieci po promocję i stosowanie selektywnej zbiórki odpadów. Podobne założenia miały inne szkolne programy jak „Młody Menager Środowiska” (projekt współfinansowany z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Gliwicach), „Segregacja śmieci”, „Tydzień Ziemi” czy konkursy plastyczne nt. ochrony środowiska. W szkołach działały koła geograficzno-turystyczne, wzbudzające w uczniach zainteresowanie regionem, jego walorami przyrodniczymi i przyczyniające się do większej dbałości dzieci o środowisko naturalne. Służyły temu także liczne wycieczki krajoznawcze organizowane we wszystkich placówkach.

Opieka zdrowotna i uzależnienia. Cel: zwiększenie równej dostępności do usług medycznych i profilaktycznych

W ubiegłym roku gmina udzieliła pomocy finansowej powiatowi zielonogórskiemu w kwocie 50.000 zł z przeznaczeniem na wsparcie zakupu sprzętu medycznego do sulechowskiego szpitala. Zakupione zostały trzy specjalistyczne kardiomonytory do Oddziału Intensywnej Terapii i Anestezjologii. Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Sulechowie świadczył mieszkańcom regionu usługi medyczne przez całą dobę, zapewniał opiekę zdrowotną i niósł pomoc w nagłych wypadkach.

Wzorem lat poprzednich również w 2008 r. wspomagano organizacje pozarządowe w profilaktyce nowotworowej (Sulechowskie Stowarzyszenie „Amazonek”) i uzależnień (ZHP Komenda Hufca Babimojsko-Sulechowskiego, Parafialny Zespół Caritas przy parafii pw. Św. St. Kostki). Polski Czerwony Krzyż zorganizował w gimnazjach kurs udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej. Paniom w wieku 50-69 lat umożliwiono bezpłatne badania mammograficzne, które przeprowadził Prywatny Zakład Radiologii „Diagnostyk” z Zielonej Góry. Z zaproszenia skorzystało 257 kobiet.

W roku 2008 zwiększono dostępność pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i współuzależnionych od alkoholu lub narkotyków poprzez działalność Punktu Konsultacyjnego Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (dyżury członków komisji we wtorki i piątki w godzinach 16.00-18.00) oraz prowadzenie zajęć z grupą pacjentów uzależnionych (z tej formy pomocy skorzystało w ciągu roku ok. 500 osób; godziny przyjmowania instruktora terapii uzależnień: wtorki od 8.00-11.00).

Na terenach wiejskich funkcjonowały świetlice opiekuńczo-wychowawcze, których program opierał się na działaniach z zakresu profilaktyki uzależnień. Świetlice prowadził Sulechowski Dom Kultury. Dzieci mogły rozwijać swoje zainteresowania np. artystyczne, sportowe czy muzyczne. Działała także świetlica socjoterapeutyczna Caritas i świetlica Europejskiego Centrum Wolontariatu w Sulechowie (w zajęciach uczestniczyło łącznie ok. 200 dzieci, w tym dzieci z rodzin alkoholowych).

Rodziny potrzebujące wsparcia mogły również korzystać z pomocy psychospołecznej i prawnej. Dla nich dyżur pełnił kurator sądowy, który bezpłatnie udzielał porad.

Działania podejmowane w walce z uzależnieniami i ich skutkami wynikały z zapisów Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Gminy Sulechów (Uchwała XIII/167/2007 Rady Miejskiej w Sulechowie z dnia 20 listopada 2007 roku) oraz Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii (Uchwała Nr XIII/166/2007 Rady Miejskiej w Sulechowie z dnia 20 listopada 2007 roku). Za ich realizację odpowiedzialne było Biuro Pełnomocnika ds. Uzależnień w Sulechowie, które współpracowało z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, ze świetlicami opiekuńczo-wychowawczymi, szkołami i innymi placówkami realizującymi programy profilaktyczne, z organizacjami pożytku publicznego, kościołami i związkami wyznaniowymi w zakresie wychowania w trzeźwości i przeciwdziałania alkoholizmowi.

Zwiększanie dostępności do usług medycznych opierało się w roku 2008 głównie na pracy Ośrodka Pomocy Społecznej. Sześciu osobom wydano decyzje administracyjne potwierdzające ich prawo do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych. Prowadzony był Środowiskowy Dom Samopomocy, spełniający rolę ośrodka wsparcia dziennego dla osób z zaburzeniami psychicznymi, które nie wymagają hospitalizacji. Zapobiegano w ten sposób wykluczeniu społecznemu, pomagano w zdobywaniu umiejętności niezbędnych do funkcjonowania w społeczeństwie poprzez rehabilitację fizyczną i usprawnienie zaburzonych funkcji organizmu, wsparcie psychologiczno-pedagogiczne i edukacyjno-terapeutyczne. Z zajęć skorzystało 35 osób.

Zrealizowany został program „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”, którego celem było zmniejszenie, zwłaszcza u dzieci, ryzyka zaburzeń i chorób związanych z nieprawidłowym żywieniem. W 2008 roku z dożywiania w ramach projektu skorzystały łącznie 1.732 osoby, w tym z posiłków 742 osoby, a 1.500 osób z zasiłku celowego przeznaczonego na zakup żywności. Koszt realizacji tego zadania wyniósł 627.700 zł, z czego 251.080 zł, stanowiły środki własne gminy, a 376.620zł. - dotacja z budżetu państwa. W ramach działu usług opiekuńczych prowadzono Centrum Usług Socjalnych oraz Dom Dziennego Pobytu dla dzieci do lat 3. W ciągu 2008 roku z usług tej placówki korzystało 81 dzieci. Natomiast do domów opieki społecznej kierowano osoby wymagające całodobowej opieki. W roku ubiegłym opłacono pobyt w takich placówkach 33 mieszkańców gminy. Na ten cel wydano 339.287 zł.

Podsumowując zadania zrealizowane w roku 2008 w ramach „Programu Ochrony Zdrowia Gminy Sulechów na lata 2007-2010” można zauważyć, że w działania prozdrowotne zaangażowanych jest coraz więcej instytucji. Założenia Programu są zatem systematycznie osiągane.

Burmistrz Gminy Sulechów
[Podpis]

[Podpis]
KIEROWNIK WYDZIAŁU
Spraw Społecznych, Oświaty,
Kultury i Sportu

Wojciech Soltys